

Сага герой

«П.А.ОЙУУНУСКАЙ САХА
ЛИТЕРАТУРАТЫГАР САНА ГЕРОЙУ –
ОХСУҔААЧЧЫ ОБРАҔЫН
КИЛЛЭРБИТЭ.
КУЛАКОВСКАЙ, СОФРОНОВ,
НЕУСТРОЕВ ГЕРОЙДАРА ОЛОХХО
АТАҔАСТАММЫТ – БАТТАММЫТ
«КЫРА» ДЬОН ЭТИЛЭР. ОЙУУНУСКАЙ
ГЕРОЙА САНА ОЛОХ ИҔИН
ОХСУҔАР, РЕВОЛЮЦИЯ
ИДЕЯЛАРЫГАР СУЛУУСПАЛЫР
КИҔИ БУОЛБУТА. ЛИТЕРАТУРА
ГЕРОЙУН БУ САНА ИС ДЬИНИН
КӨРДӨРҮҮГЭ ОЙУУНУСКАЙ
ФОЛЬКЛОР НЬЫМАЛАРЫГАР
ТИРЭҔИРБИТЭ. НОРУОТ ТЫЛЫНАН
УУС-УРАН АЙЫМНЬЫТА КҮҮСТЭЭХ
ЧАҔЫЛХАЙ ГЕРОЙДАРЫ АРҔЫАР
ҮГЭҔЭ БААЙ ЭТЭ».

В.Б.ОКОРОКОВА

П.А.Ойуунускай аатынан бириэмийэ лауреаттара-
биир дойдулаах суруйааччыларбыт

2013 с. - Николай
Алексеевич Лугинов
саха литературата
сайдарыгар улахан
өнгөтүн уонна "Чынык
Хаан ыйаабынан",
"Улуу Хууннар"
айымньыларын иһин.

2000 с. - Владимир
Николаевич
Федоров, "Одиссея
инока якутского"

пьесатын иһин.

История кырдыга

1919 СЫЛ П.ОЙУУНУСКАЙ
ТОМСКАЙ УЕЗД КАЗАНКА
ДЭРИЭБИНЭТИГЭР СЫЛКАҔА
ОЛОРОН ДОҔОРУГАР
М.АММОСОВКА АНААН «СИН БИИР
БУОЛБААТ?» ХОҔООНУ
СУРУЙБУТА.

1920 СЫЛ ДЬОКУУСКАЙГА «САХА
ОМУК» УОПСАСТЫБА
ТЭРИЛЛИБИТЭ. АРААС КЭМНЭ
БЫРАБЫЛЫАННЬАҔА
УЛЭЛЭБИТТЭРЭ: П.ОЙУУНУСКАЙ,
А.СОФРОНОВ, И.ВИНОКУРОВ,
С.ДОНСКОЙ.

1925 СЫЛ П.ОЙУУНУСКАЙ «САХА
РЕВОЛЮЦИЯ ИННИНЭЭСИ
ЛИТЕРАТУРАТЫН АНААРЫ» ДИЭН
ДАКЫЛААТ ОНОРБУТА.

1934 СЫЛ МОСКВАҔА
СУРУЙААЧЧЫЛАР БҮТҮН
СОЮЗТААҔЫ МАННАЙҔЫ
СЪЕЗТЭРИГЭР П.ОЙУУНУСКАЙ
УОННА АММА АЧЧЫҔЫА
КЫТТЫБЫТТАРА. ОЙУУНУСКАЙ
ССРС СУРУЙААЧЧЫЛАРЫН
СОЙУУҔУН БЫРАБЫЛЫАННЬАТЫН
ЧИЛИЭНИНЭН ТАЛЫЛЛЫБЫТА.

1938 СЫЛЛААХХА МОСКВАҔА ССРС
ВЕРХОВНАЙ СОВЕТЫН БАСТАКЫ
ЫҔЫРЫЫЛААХ СЕССИЯТЫГАР
КЫТТАН БАРАН, ТӨННӨН
ИСТЭҔИНЭ, ИРКУТСКАЙГА ТУТАН
ХААЙБЫТТАРА.

1939 СЫЛЛААХХА НКВД ТҮРМЭТИН
БАЛЫҔАТЫГАР СЫТАН ӨЛБҮТЭ.

КЭБЭЭЙИ ОРТО ОСКУОЛАТА

ҮС САХА ТӨРҮӨҔЭР,
ҮӨРҮҮЛЭЭХ КҮНҮГЭР
МИН ЫРЫАМ ЫЛЛАНЫА,
МИН ААТЫМ ААТТАНЫА...

ОЙУУНУСКАЙ МИН
КӨРҮҮБЭР...

ДАЙААНА КОЛЕСОВА , 8 «Б»

Сага кэм ырыаһыта

Айар улэтин уратыта

Поэзияҕа революционнай үйэ күүрээнин, охсуһуу уобун төлөнүн киллэрбитэ, ону кытта тэннэ саха ырыата-хоһооно суруллар сокуоннарын уларытан, тупсаран саҕа форманы, ырыа-хоһоон силлабическай ньыманан суруллуутун олохтообута.

Поэзията

Поэт талаана олох долгунун, кыргыһын күүстээх ортотугар түргэнник үүнэн, сайдан испитэ. «Син-биир буолбаат?!» (1919), «Көнүл ырыата» (1922), «Былааһы Совека» (1926) о.д.

Лириката

Ойуунускай айар улэтин иккис кэрдиинигэр

лириката ордук сайдыбыта. Таптал темата, кэргэннэ «Доборбор Сүөкүччэбэ» (1922), ийэбэ «Ийэм Дьэбдьэкиэй

унобар» (1937), төрөөбүт дойдуга «Таатта үрэх үрдүгэр» (1936), «Татыйык ыллыыра» (1932) айымньыларыгар көстөр.

Революция ырыаһыта

Кини революция бастагы күннэриттэн саха литературатыгар социалистическай реализмы төрүттээчи буолбута. 1917 сыллаахха саас Емельян Ярославскай көбүлээһининэн Үлэһит ырыатын саха советскай литературатын бастагы хараҕаччытынан буолбут революционнай хоһоонун суруйбута. Ойуунускай революционнай ырыалара-хоһоонноро норуоту саҕа өйгө-санааҕа иитэргэ сүдү суолталаммытара. Маны таһынан 1921 сыллаахха «Интернационал» тылбааһын онорбута. Ойуунускай «Кыһыл Ойуун» драматыгар фольклор матырыйаалын айымньылаахтык туһаммыта. Кини бу айымньыга саҕа айааччы олоҕу уларытар мөккүөрдээх саҕа киһини хоһуйан үрдүк таһымнаах тыл маастара буоларын көрдөрбүтэ. Кини саҕа олоҕу айарга пролетариат бүтүннүүтүн дьыалатыгар бэриниилээхтик сулууспалыыр.

Клянусь цветом и теплом,
Чертами женщины моей,
Чьи взоры ярче вешних дней, -
Прервется боль, сгорит беда,
Придут счастливые года,
Испелелят жестокий век —
И станет богом человек!

П.А. Ойунский. «Красный шаман».

Перевёл В. Корчагин

Oyunskiy

Platon Alekseevich Sleptsov—Oyunskiy was born in 1893 in Taatta region. He was a really great man. He wrote many poems about his native land, about his love to Yakut people and so on.

I read some about his life and I understand how his fate was unfair to him. His life was very hard work and insuperable way...

I'm so sorry that people of that time didn't understand his ideas and didn't support him.

I admire of this man!!!

